

personer, der udøver deres legitime ret til at udtrykke deres meninger, for terrorisme. Det gælder også, selv om de pågældende personer under udøvelsen af en sådan ret begår lovovertrædelser.

Disse synspunkter kommer også til udtryk i præamblen til rammeafgårelsen, hvoraf det fremgår, at intet i rammeafgårelsen kan fortolkes på en måde, som indskrænker eller er til hinder for de grundlæggende frihedsrettigheder som f.eks. strejkeret, forsamlings-, forenings- eller ytringsfrihed.

På den anførte baggrund er det efter Justitsministeriets opfattelse vanskeligt at forestille sig, at eventuelle lovovertrædelser, der måtte blive begået som led i en faglig konflikt her i landet, vil falde ind under den foreslåede bestemmelse i § 114.

Samtidig er det naturligvis klart, at handlinger, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 114 – så lidt som andre strafbare handlinger – ikke bliver straffrie, alene fordi de måtte blive begået i tilknytning til en faglig konflikt.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 23 og til pkt. 2.3.3.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Spørgsmål nr. 117:

Ministeren bedes udarbejde et notat om dolus eventualis' anvendelse i strafferetlig praksis og om, hvordan ministeren forestiller sig dette begreb anvendt i de situationer, som lovforslaget omhandler.

Svar:

1. Forsæt antages i dansk strafferet at kunne foreligge i tre forskellige former: direkte forsæt, sandsynlighedsforsæt og dolus eventualis.

I sager om eksempelvis manddrab foreligger der direkte forsæt, hvis gerningsmanden ved sin handling har haft til hensigt at dræbe. Hvor der foreligger hensigt eller direkte forsæt, er det ligegyldigt, om gerningsmanden anser det for overvejende sandsynligt, at det vil lykkes ham at opnå følgen. Hvis gerningsmanden skyder for at dræbe, foreligger der således direkte forsæt, selv om gerningsmandens erfaring siger ham, at chancen for, at det lykkes at ramme, er lille.

Sandsynlighedsforsæt foreligger – i eksemplet med manddrab – hvis gerningsmanden uden at

tilstræbe dødens indtræden indser dens indtræden som overvejende sandsynlig, f.eks. ved et knivstik anser det som overvejende sandsynligt, at den ramte vil blive dræbt.

Anvendelsen af den tredje forsætsform, dolus eventualis, er blandt andet beskrevet i Den kommenterede straffelov, Almindelig del, 7. udgave, 2001, hvor der på side 173-175 er anført følgende:

»Dolus eventualis antages at kunne foreligge i to former: det hypotetiske eventualitetsforsæt og i form af positiv indvilligelse. Problemet er i begge tilfælde at finde det moment, der kan kvalificere som forsættlig den handling, der objektivt opfylder lovens gerningsbeskrivelse, men hvor gerningsmanden alene har anset opfyldelsen som en mindre sandsynlig følge og altså isoleret set alene har handlet bevidst uagtsomt. Ifølge det hypotetiske eventualitetsforsæt lægges ... vægt på, om gerningsmanden må antages at ville have handlet på samme måde, hvis han havde vidst, at følgen ville indtræde.

....

Problemet med at acceptere denne forsætsform er imidlertid, at den bygger på en antagelse om, hvad gerningsmanden ville have gjort, hvis han havde haft en anden viden, end han rent faktisk havde. Forsætsspørgsmålet afgøres normalt – i hvert fald teoretisk – ud fra, hvilke forestillinger tiltalte rent faktisk har gjort sig. Det hypotetiske eventualitetsforsæt bryder med dette princip og er endvidere betænkeligt, fordi det afgørende spørgsmål er så hypotetisk, at det kan være svært at anse et svar for beviseligt. Disse svagheder har man prøvet at afhjælpe ved at opstille det positive indvilligelsesforsæt. Det afgørende er herefter, om gerningsmanden, der har indset muligheden af, at en vis følge vil indtræde, har accepteret muligheden for, at følgen vil indtræde. Den bilist, der kører med en meget stor fart, er muligvis klar over risikoen for, at han kan komme til at dræbe en anden. Hvis han rent faktisk påkører og dræber en anden, men har fortrængt risikoen – sagt til sig selv, at det ikke vil ske – har han alene handlet uagtsomt i forhold til drabet. Hvis han derimod har indvilliget i risikoen for et trafikdrab – sagt til sig selv, at det er der ikke noget at gøre ved – har han ifølge teorien dræbt med forsæt i form af dolus eventualis. I praksis vil man næppe nå dette resultat. Selv med en mere konkret fare, f.eks. forsøg på at